

Büszke palotai kézművesek

A tegnap megnyílt várpalotai kiállítás az iparosság eszközeit, termékeit, kultúráját szemlélteti
Áfrány-fotó

Szinte biztos, valamennyi magyar családnak vannak iparos ősei – mondta a palotai kézműipar a 17–20. században című kiállítást megnyitva tegnap a várpalotai tájházban Lukács László néprajzkutató, egyetemi magántanár, székesfehérvári muzeológus.

Tizenegy esztendeje, az első Várpalotai napokon avatták a tájházat, most a helytörténeti gyűjteményből és a veszprémi Laczkó Dezső Múzeum anyagából értékes tárgyi bemutatót láthatnak az érdeklődők Sárvári Miklósné, a Nagy Gyula Galéria vezetőjének rendezésében, Gelencsér Ferenc fehérvári fotóművész képeivel illusztrálva.

– A település földrajzi helyzeténél fogva lakosait arra rendelte, hogy népeink életének előrelendítő sikereinél és hátráltató megtorpanásainál egyaránt szemtanú és résztvevő legyen – írja a kiállítás ismertetőjében Bacsuné Fodor Sára helytörténet-kutató, Várpalota díszpolgára. A kiállítás az iparosság eszközeit, termékeit, kultúráját szemlélteti.

A településen korán kialakult a mészegetés, az ácsmesterség. Később már csizmadia-, csapó-, takács-, szerszámkészítő, szabómesterek is éltek Palotán, a kovácsok, bográrok, kádárok, kötélgyártók, tutyikészítők céhekbe tömörültek. A palotai iparoslakosság az 1820-as években

élte virágkorát, a múlt század végén a pezsgő élet hanyatlásnak indult. Lukács László tegnapi megnyitójában megjegyezte, a magyar iparososztálynak az igazi kegyelemdőfést az utóbbi ötven év adta meg, lényegében üldözöttek lettek: szinte már bűnnek számított, ha valaki tanult szakmájában komoly eredményt ért el.

Ez az igazi iparosréteg – a vállalkozóval még véletlenül sem azonosítandó – hiányzik a jelenlegi magyar társadalomból. Mint Lukács professzor megjegyezte, „a mesternek nem parancsolt senki, legfeljebb a körülmények, büszkék voltak önállóságukra”.

(áj)

Tiltakozás járulék ellen

A Művészeti Szakszervezetek Szövetsége tiltakozik az ellen a törvényjavaslat ellen, amelynek értelmében a jövő évtől a szellemi, a kulturális és a művészeti élet területén dolgozók szerzői és előadói díját társadalombiztosítási járulékkal terhelnék.

Az erről szóló nyilatkozatot – amelyet a szövetség hétfői ülésén részt vett tizenkilenc társadalmi, szakmai és érdekvédelmi szervezet írt alá – elküldik a miniszterelnöknek, a pénzügyminiszternek és a művelődési miniszternek. Gyimesi László, a szövetség elnöke a budapesti Rátkai Klubban tartott sajtótájékoztatón elmondta: a törvényjavaslat visszavonását várják a döntéshozóktól, és felajánlják közreműködésüket a szellemi élet, a kultúra, a tudomány és a művészet területének sajátosságaihoz alkalmazkodó társadalombiztosítási és adórendszer megalkotásában. A jelenlegi tervezet kizárólag pénzügyi szempontokat vesz figyelembe, átgondolatlan és káros.

Kereszty András, a Magyar Újságírók Országos Szövetségének elnöke sérelmezte, hogy az előterjesztés a szakmai szervezetek megkérdése nélkül készült el, és úgy fogalmazott: nem pénzügyi kérdéstről, hanem a magyar kultúra és a szellemi lét alapfunkciójának életben tartásáról van szó.

Victor Máté a Magyar Zenei Tanács képviselőjében reményét fejezte ki, hogy a döntéshozók tisztában vannak az ország kulturális teljesítőképességével, és összetépik az előterjesztést tartalmazó papírt. (MTI)